

ද්විභාෂිකයන්ගේ සංස්කෘතිය

බටහිර නූතනත්වය මගින් ගමන් වෙතකර නගරවලට ගෙනෙනු ලැබූ කම්කරුවන් ශිෂ්‍යයන් හා නන්තන්තාරගතවුවන්ට තම ගැමි සංස්කෘතිය අහිමිවීම බෙදාහැර කැරැහැරක් විය. ඔවුන්ගෙන් ඇතැමෙක් ගමට ආපසු ගිය විට නැවතත් විදුර්ග සංස්කෘතියක හිමිකරුවෝ වූහ. එහෙත් බොහෝ දෙනෙකුට හිමිවූයේ ඊනියා ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය ය. බටහිර නවකතා කෙටිකතා ඇතුළු සාහිත්‍ය ආකෘති ඔස්සේ හා ගුවන් විදුලියේ උත්තර භාරතීය සංගීතය ඇසුරෙන් ගොඩනගාගත් ඊනියා සරල සංගීතයක් ඔස්සේ විදුර්ග සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමට ගියවුන්ට මේ පිරිස කරදරයක් වූවා හිසැක ය.

මේ අයට ගුවන් විදුලියේ වෙළෙඳ සේවය වෙන්කරනු ලැබිණි. ඔවුන්ට බටහිර බාල චිත්‍රපටි අනුකරණය කරමින් නිපදවනු ලැබූ හින්දි චිත්‍රපටි හා පසුව එ අනුකාරයෙන් එකල මදුරාසියේ දී නිපදවනු ලැබූ සිංහල චිත්‍රපටි වෙන්විය. නගරවලට නොපැමිණි සාමාන්‍ය ජනයාට කිසිවක් දීමට ප්‍රබුද්ධයෝ අසමත් වූහ. බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයෙහි හා ප්‍රබුද්ධයන්ගේ ක්‍රියාකලාපය හේතුකොටගෙන දළ වශයෙන් ගත්කල මෙරට සංස්කෘතික කණ්ඩායම් පහක් ඇතිවිය.

පළමුවෙන් ම සමාජධුරාවලියෙහි ඉහළින්ම සිටියේ ප්‍රබුද්ධ බටහිර සංස්කෘතියක් අනුකරණය කළ සීමිත පිරිසක් වූහ. ඔවුහු ඉංගිරිසි පාසල්වල අධ්‍යාපනයක් ලබා හේක්ස්පියර් කෘති හා වෙනත් සාහිත්‍ය කෘති හැදෑරූ බටහිර සම්භාව්‍ය සංගීතය ප්‍රියකළ චිත්‍ර ප්‍රදර්ශන ආදිය ගැන දැනුමක් තිබූ අය වූහ. ඔවුහු හැකිතාක් ඔක්ස්ෆර්ඩ් කේම්බ්‍රිජ් උපවාරණය අනුකරණය කිරීමට උත්සාහ ගත්හ. එමෙන් ම ඔවුහු ප්‍රබුද්ධ ඉංගිරිසියන්ගේ සිරිත් විරිත්, විශේෂයෙන් ම කැම මේසයේ සිරිත් විරිත් හා ආලංගන නැටුම්, අනුකරණය කිරීමට උත්සාහ ගත්හ. එහෙත් මොවුහු ව්‍යාජ සංස්කෘතියකට හිමිකම් කීවෝ ය. ඔවුන් කොපමණ උත්සාහ කළ ද ඔවුන්ට බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියට මුළුමනින් ම ඇතුළු වීමට නො හැකි විය.

ධුරාවලියෙහි දෙවනුව සිටියේ ද ඉංගිරිසි පාසල්වල උගත් අයවූහ. ඔවුන්ට පළමු පිරිසට තරමටවත් බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතිය අවශේෂණය කරගැනීම ප්‍රශ්නයක් විය. ඔවුන්ට ඉංගිරිසි කතාකිරීමට හැකි වුවත් පළමු පිරිසගේ මට්ටමටවත් එ කළ නොහැකි විය. ඔවුහු ඉංගිරිසි සාහිත්‍යය එතරම් දුරට හැදෑරුවෝ නො වූහ. ඔවුන්ට බටහිර සම්භාව්‍ය සංගීතය ගැන දැනුමක් නො වී ය. ඔවුන් රස වින්දේ බටහිර සරල ගීත ය. කෙටියෙන් කිවහොත් ඔවුහු බටහිර ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය අනුකරණය කළ අය වූහ. ඔවුන්ට එතරම් උගත්කමක් නොතිබූ නමුත් බටහිර යම් සංස්කෘතියක් අනුකරණය කිරීම හේතුවෙන් සමාජයේ උසස් තැනක් හිමිවිණි.

ධුරාවලියෙහි ඉන්පසු ව සිටියේ ඉංගිරිසි හා සිංහල භාෂා දෙකම මැනවින් හැදෑරූ පිරිස වූහ. ඔවුහු ඉංගිරිසි දැනගත්ත ද බොහෝ විට යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙහි ඉහළට ම නැගී අය නො වූහ. සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පිළිබඳ දැනුමක් ද ඇතිව සිටි මේ බොහෝ දෙනා විශ්වවිද්‍යාලයේ දී නම් හරමානික කුලයට අයත්වූහ. ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙකුට සමාජයේ උසස් තැනක් ලබාගැනීමේ අවශ්‍යතාව නොතිබුණා නො වේ. ඔවුන් බොහෝ විට ඉගෙනගත් විෂය වූයේ පෙරදිග භාෂා ශාස්ත්‍ර බෞද්ධ දර්ශනය ආදිය ය ඔවුන්ගෙන් ඇතැමෙක් විශ්වවිද්‍යාලයේ ආචාර්ය මහාචාර්ය වරු වූහ. ඇතැම්හු පරිපාලන සේවයෙහි, එනම් එකල හැඳින්වූ ආකාරයට සිවිල් සේවයෙහි ඉහළ පදවි හෙබවූහ. එහෙත් පෙරදිග භාෂා ශාස්ත්‍ර ඉගෙනීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හෝ පළමු කොටසට ඇතුළුවීමට නොහැකිවීම නිසා හෝ එ දෙකෙම නිසා හෝ ඔවුන්ට උසස් සමාජයෙහි තැනක් නො තිබිණි. සමාජයෙහි උසස් තැනක් ලබාගැනීමේ අවශ්‍යතාව තිබියදී ද එ නොලැබුණු මේ අයගෙන් ඇතැමුන් තම කලකිරීම නැතිකරගත්තේ බොහෝ විට ධුරාවලියෙහි පළමු කොටස දෙකෙහි බාහිර ගතිපැවතුම් විවේචනය කිරීමෙනි.

තමන් විසින් ම ද්විභාෂික උගතුන් ලෙස හඳුන්වාගනු ලැබූ මේ පිරිසෙහි ඇතැම්හු ඊනියා විදුර්ග සිංහල සංස්කෘතියක් ඇතිකිරීමේ කාර්යභාරය තමන් වෙත පවරාගත්හ. බටහිර සාහිත්‍යාංග අනුකරණය කිරීමත් උත්තර භාරතීය සංගීතය ගැන යම් දැනුමක් ලබාගැනීමත් ඔවුන්ගේ විදුර්ගභාවයෙහි කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ විය. මොවුහු බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වය විසින් නිර්මාණය කරනු ලැබූ බටහිර විද්‍යාව හා එ ආශ්‍රිත තාක්ෂණය වූ බටහිර වෙදකම බටහිර

ඉංජිනේරු ශිල්පය ආදිය පිළිගත්ත. ඇතැම්හු ඒ විෂය හැදෑරුවෝ වූහ. ද්විභාෂික උගතුන් යැයි කියාගත් මේ පිරිස බටහිර සාහිත්‍යාංග ද අනුකරණය කෙළේ ඒ බටහිර නිර්මාණය වූ නව දැනුමක් වූ බැවිනි. මොවුන්ගෙන් ඇතැමුන්ට පැරණි සිංහල සාහිත්‍යය ගැන ද මනා අවබෝධයක් තිබුණි. එහෙත් ඒ ඇසුරෙන් යමක් නිර්මාණය කිරීමට ඔවුන්ට එකල කල්පනා නො වී ය. අද ද ඔවුන්ගෙන් අතිමහත් බහුතරය එසේ කිරීමට නො සිතති. පැරණි සිංහල කවි මග, කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය හැදෑරීමේ අවශ්‍යතාව මේ බොහෝ අයට නොමැත.

මේ පිරිස බටහිර නව දැනුම අනුකරණය කළ අතර මෙරට විදුහ්‍ය සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමේ දී උත්තර භාරතීය සංගීතය දෙසට ද යොමුවූහ. භාරතීය සමාජයේ තිබූ සංගීතය වර්ධනය කිරීමේ හැකියාවක් හා ඒ ඇසුරෙන් සිංහල විදුහ්‍ය සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීමට අවකාශයක් තිබුණි යැයි මේ අය කල්පනා කළා විය හැකි ය. මොවුන් ලෝකය දුටුවේ බටහිර දැනුමේ ආශ්‍රයෙනි. මොවුහු බටහිර දැනුම, එනම් පසුගිය අවුරුදු පන්සීයක පමණ කාලයෙහි නිර්මාණය වූ දැනුම අගය කළහ. එහෙත් ඔවුහු උත්තර භාරතීය සංගීතය අගය ද කළහ. මෙහි දී කැපී පෙනෙන ලක්ෂණය වූයේ මේ අයගෙන් බොහෝ දෙනා ආයුර්වේදය අගය නො කිරීම ය.

ආයුර්වේදය දෙස බැලුවේ වෙනත් ම පිරිසකි. ඔවුන්ට බොහෝ විට බටහිර සාහිත්‍යය ගැන එතරම් දැනුමක් නොවුණි ඔවුන්ට බටහිර අනෙක් දැනුම් ද එතරම් විෂය නොවුණි. පෙරදිග භාෂා හැදෑරූ මොවුන් බැඳී සිටියේ පිරිවෙන් සම්ප්‍රදායට මිස බටහිර විශ්වවිද්‍යාල සම්ප්‍රදායට නොවේ. ඊනියා ද්විභාෂික උගත්තු විශ්වවිද්‍යාලවලට ගිය ද නොගිය ද බද්ධ වූයේ බටහිර විශ්වවිද්‍යාලයීය සම්ප්‍රදායට ය.

අප මෙතෙක් කියාගෙන ආ ඇතැම් කරුණු සාරාංශ කරගැනීමට මේ සුදුසු අවස්ථාවකි. දහනවවැනි සියවසෙහි අගභාගයෙහි ආරම්භ වූ පුනර්ජීවනයෙහි විවිධ සංරචක විය. එය සජාතීය පුනර්ජීවනයක් නො වී ය. එහි සිංහල බෞද්ධ සංරචකයක් මෙන් ම ඊනියා ජාත්‍යන්තර පරම විද්‍යානාර්ථවාදී සංරචකයක් ද විය. බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වය විසින් විශ්වවිද්‍යාලය ආශ්‍රිතව බිහිකෙරුණු උගත්තු හා පිරිවෙන් ආශ්‍රිතව බිහිවූ උගත්තු එකල විදුහ්‍ය සංස්කෘතියක් ඇතිකිරීමෙහි ම ඉරට්ටාමේ මෙහෙයක් ඉටුකළහ. එහි දී මේ කිසිවෙක් සාමාන්‍ය සිංහල ජනයාගේ සංස්කෘතිය මත පදනම් වීමට නො සිතූහ. පිරිවෙන් ආශ්‍රිතව බිහිවූ උගත්තු භාරතයට නැඹුරුවූහ. මෙහි දී අමතක නොකළ යුතු කරුණක් නම් ඇතැමුන් පිරිවෙන් සම්ප්‍රදායට මෙන් ම විශ්වවිද්‍යාලයීය සම්ප්‍රදායට ද අයත් වූ බව ය. එසේ සම්ප්‍රදාය දෙකට ම අයත්වූවන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙකු අවසානයේ දී තම පසුපාතීත්වය දැක්වූයේ විශ්වවිද්‍යාලයීය සම්ප්‍රදායට බව කිව යුතු ය.

පිරිවෙන් සම්ප්‍රදායට අයත් බොහෝ දෙනෙකු විදුහ්‍ය සම්ප්‍රදායක් ඇතිකරගැනීමට භාරතය හා භාරතය දෙස ම පමණක් බැලූ නමුත් විශ්වවිද්‍යාලයීය සම්ප්‍රදායෙන් බිහිවූවෝ එක් පැත්තක් දෙස පමණක් නො බැලූහ. ඒ ඔවුන්ගේ ඊනියා මධ්‍යස්ථභාවයක් නිසා ඇතිවූවක් නොව ඔවුන්ගේ දෙබිඹිබව හා නිසි පරිදි කරුණු විශ්ලේෂනය කිරීමට නොහැකිවීම නිසා ඇතිවූවක් විය. බටහිර හා පෙරදිග යනුවෙන් සංගීත පද්ධති ඇති බව ඔවුහු දුටුවෝ ය. මෙහි දී පෙරදිග යනුවෙන් වැඩිපුර ම සලකනු ලැබූයේ භාරතීය පද්ධතිය ය. ඔවුන්ට පැහැදිලිව ම බටහිර සංගීතය හා උත්තර භාරතීය සංගීතය යනුවෙන් සංගීතයෙහි සම්ප්‍රදාය දෙකක් ඇති බව පෙනී ගියේ ය. ඔවුහු එකක් අනෙකෙහි වර්ධනයක් ලෙස නො දුටුවෝ ය.

සංගීතය රසවිඳීමක් විය. ඒ සෞන්දර්යාත්මක වින්දනයක් විය. විත්‍රකලා ද රසවිඳීම හා සම්බන්ධ විය. සෞන්දර්යයෙහි දී විශේෂයෙන් ම භාෂාව සෘජුව ව්‍යවහාර නොකර රසවිඳීමෙහි දී පැහැදිලිව එකිනෙකින් ස්වායත්ත වූ සම්ප්‍රදාය දෙකක් දැකිය හැකි වුව ද මේ උගතුන්ට අනෙක් ක්ෂේත්‍රවල එවැනි සම්ප්‍රදාය දෙකක් දකින්නට නොහැකි විය. ඔවුන් එහි දී දුටුවේ බටහිර සම්ප්‍රදාය පමණ ය. කෙටිකතාව හා නවකතාව ද රසවිඳීම හා සම්බන්ධ වුවත් ඒ බටහිර ම නිර්මාණ ලෙස මොවුහු ඉතා වැඩි පිරිසක් දුටුවෝ ය. එහි දී වෙනස් මගක් ගත්තේ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා පමණක් විය හැකි ය. ඒ මහතා කෙටිකතාව හා ජාතකතා අතර සාමන්‍යයක් ඊනියා යථාර්ථවාදී රීතියක් ඔස්සේ දැකීමට උත්සාහ කෙළේ ය. එහෙත් ඒ මහතා එහි දී වැරදි මතයක් දරා ඇති බව පැහැදිලි ය.

කෙටිකතාව හා නවකතාව සෞන්දර්යාත්මක වුව ද බටහිර නිර්මාණ ලෙස දැකීමට හැරෙන්නට වෙනත් විකල්පයක් මේ උගතුන්ට නො විය. එහෙත් ඔවුන් අනෙක් කෙනෙකු දැනුවේ බටහිරයන් කී ආකාරයට මිස වෙනත් ආකාරයකට නො වේ. ඔවුන්ට ආයුර්වේදය බටහිර වෛද්‍යවේදයට විකල්ප වෛද්‍යවේදයක් ලෙස දැකීමට නො හැකි විය. සංගීතයෙහි සම්ප්‍රදාය දෙකක් දැනුණු මොවුන්ට එලෙස වෛද්‍යවේදය සම්ප්‍රදාය දෙකක් දැකීමට නොහැකි වූයේ ඇයි? එයට හේතුව ඔවුන්ට ජ්‍යෙෂ්ඨතාවය ගැන තිබූයේ බටහිරයන් කියා දුන් දැනුම පමණක් වීම ය. බටහිරයන්ට අනුව බටහිර දැනුම විද්‍යාත්මක විය. එ සියළු දැනුම්වල අග්‍ර එලෙස විය. බටහිරයන් කියා දුන් ආකාරයට බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාව ඊතියා විද්‍යාත්මක වීම් ක්‍රමය අනුගමනය කරයි. එමෙන් ම ආයුර්වේදයේ ගතහැකි යමක් ඇත්නම් එ අවශෝෂණය කිරීමට බටහිර විද්‍යාව වෙහෙසෙන බව බටහිරයෝ අපට කීවෝ ය. ආයුර්වේදයේ බෙහෙත්වල රසායනික සංයුති සෙවීමට බටහිර විද්‍යාඥයන් වලිකන්ගේ ආයුර්වේදයේ වැදගත් අංග ඇත්නම් එ අවශෝෂණය කිරීමට යැයි අපට එතතු ගැන්විණි.

බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාව ඊතියා විද්‍යාත්මක ක්‍රමය අනුගමනය කරන නිසා එ පමණක් සත්‍ය බව බටහිරයෝ මේ ඊතියා ද්විභාෂිත විශ්වවිද්‍යාලයේ උගතුන්ට කියා දුන්හ. එ උගතුන් බටහිර විද්‍යාව දෙස මිස ආයුර්වේදය දෙස නොබැලුවේ බටහිරයන්ගේ මේ විකාර මත අභියෝගයට ලක්කිරීමට ඔවුන්ට නො හැකිවීම නිසා ය. බටහිර තාක්ෂණයක් වූ බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාව හා ආයුර්වේදය දෙස එලෙස බැලූ මේ උගතුන් බටහිර විද්‍යා ගැන අන්ධ භක්තියෙන් කතාකිරීම පුදුමයක් නො වෙයි.

මහාචාර්ය නලින් ද සිල්වා